

ประมวลรายวิชา (Course Syllabus) และแผนการสอน (Teaching Plan)

รายวิชา หลักการของการบดเคี้ยวและขากรรไกร (Principles of Gnathology) รหัสวิชา 421717

จำนวนหน่วยกิต 1(1-0-2)

เงื่อนไขที่ต้องผ่านก่อน : ตามความเห็นชอบของอาจารย์ผู้สอน

สถานภาพกระบวนวิชา : เป็นวิชาบรรยาย

การเปิดสอน : ทำการสอนทุกวันอังคาร เวลา 08.00-09.00 น.

คณาจารย์ผู้สอน : อาจารย์ภาควิชาทันตกรรมประดิษฐ์ และอาจารย์ร่วมสอนจากภาควิชา
ชีววิทยาช่องปากและวิทยาการวินิจฉัยโรคช่องปาก ทันตกรรมบูรณะและปริทันตวิทยา

ผู้รับผิดชอบกระบวนวิชา : ผศ.ทพ.บุญชัย เขาวนโกลวงค์

คำอธิบายลักษณะกระบวนวิชา : ชีวกลศาสตร์ของระบบบดเคี้ยวและอวัยวะที่เกี่ยวข้อง แนวคิดเรื่องการสบฟัน
หลักการใช้กลอุกรณ์ขากรรไกรจำลองเพื่อลอกเลียนการเคลื่อนไหวขากรรไกร

วัตถุประสงค์ : นักศึกษาจะสามารถอธิบายได้อย่างถูกต้องเกี่ยวกับ

1. ชีวกลศาสตร์ของระบบบดเคี้ยวและอวัยวะที่เกี่ยวข้อง
2. แนวคิดเรื่องการสบฟัน
3. หลักการใช้กลอุกรณ์ขากรรไกรจำลองเพื่อลอกเลียนการเคลื่อนไหวขากรรไกร

เนื้อหากระบวนวิชา :

	ลำดับหัวข้อ	ชั่วโมงบรรยาย
1.	การทำงานของระบบบดเคี้ยวและอวัยวะที่เกี่ยวข้องกับการบดเคี้ยว (The function of masticatory system and related organs)	1
2.	การเคลื่อนไหวของขากรรไกรล่างในลักษณะทำงาน (Functional movement of the mandible)	1
3.	นัยสำคัญของตำแหน่งสบฟันในศูนย์, ตำแหน่งความสัมพันธ์ในศูนย์ และหลักการใช้ กลอุกรณ์ขากรรไกรจำลอง (Significance of centric occlusion, centric relation position and principles in use of articulator)	2
4.	เสถียรภาพของการบดเคี้ยว (Occlusal stability)	1
5.	ความรู้สึกรับสัมผัสและปฏิกิริยาของเนื้อเยื่อปริทันต์ต่อแรงบดเคี้ยว (Tactile sensation and periodontal relation to occlusal force)	1
6.	ลักษณะการสบฟันในอุดมคติและในลักษณะปกติ (Ideal and normal occlusion)	1
7.	การบาดเจ็บจากการสบฟันและการตรวจวินิจฉัยทางคลินิก (Trauma from occlusion and clinical diagnosis)	2
8.	การวินิจฉัยและการรักษากลุ่มอาการผิดปกติของกล้ามเนื้อข้อต่อขากรรไกร (Diagnosis and treatment of temporo-mandibular dysfunction syndrome)	3
9.	การวินิจฉัยและการรักษาการนอนกัดฟัน (Bruxism : diagnosis and treatment)	1
10.	การปรับแก้การสบฟัน (Occlusal adjustment)	1
11.	วิธีเข้าเฝือกในการรักษาการบดเคี้ยว (Splinting technique and occlusal therapy)	1
	รวม	15

ลักษณะกิจกรรมการเรียนการสอน :

1. บรรยายโดยอาจารย์ผ่านสื่อการสอนแบบ power point สไลด์ พร้อมแจกเอกสารประกอบการสอน
2. ซักถามนักศึกษาเป็นระยะ ระหว่างการบรรยาย
3. อภิปรายเนื้อหาทางวิชาการจากวารสารทางทันตกรรมประดิษฐ์ที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อการบรรยาย โดยมีอาจารย์เป็นผู้ให้คำแนะนำ และชี้แนะ
4. ให้นักศึกษาทำรายงานในบางหัวข้อที่น่าสนใจ
5. สอบกลางภาคและปลายภาค

การวัดและประเมินผล :

1. เจตคติ	10 %
2. การสอบกลางภาค	40 %
3. สอบปลายภาค	50 %

แหล่งวิทยาการ :

- Okeson, J.P. Management of temporomandibular disorders and occlusion. 4th ed. Mosby-Year Book. Inc., 1998.
- Okeson, J.P. Fundamentals of occlusion and temporomandibular disorders. The C.V. Mosby Company., 1985.
- Ramfjord, S., Ash, M.M. Occlusion. 3rd ed. W.B. Saunders Company., 1983.
- Mohl, N.D., Zarb, G.A., Carlsson, G.E., Rugh, J.D. The textbook of occlusion. Quintessence Publishing Co., Inc., 1998.
- Dawson, P.E. Evaluation, diagnosis, and treatment of occlusal problems. 2nd ed. The C.V. Mosby Company., 1989.
- Lucia, V. Modern Gnathologica concepts-Updated. Quintessence Publishing Co., Inc., 1983.
- Lundeen, H.C., Gibbs, C.H. Advances in occlusion. John Wright. PSG Inc., 1982.
- Nanda, S.K. The developmental basis of occlusion and malocclusion. Quintessence Publishing Co., Inc., 1983.
- Steinhardt, G., Gerber, A. Dental occlusion and the temporomandibular joint. Quintessence Publishing Co., Inc., 1990.
- Posselt, U. Physiology of occlusion and rehabilitation. 2nd ed. Blackwell scientific Publications, 1968.
- วารสารทางทันตกรรมประดิษฐ์ ทันตกรรมบดเคี้ยว ค้นคว้าจากห้องสมุดคณะทันตแพทย-ศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- การสืบค้นทาง internet

ตารางสอน (ประจำปีการศึกษา) : 2556

วัน เดือน ปี	หัวข้อบรรยาย	ผู้บรรยาย
4 มิ.ย. 56	The function of masticatory system and relating organs	ผศ.บุญชัย
11 มิ.ย. 56	Functional movement of the mandible	อ.ณัฐวรรณ
18 มิ.ย. 56	Significance of centric occlusion and centric relation position	ผศ.มารีสา
25 มิ.ย. 56	Occlusal stability	ผศ.ดร.พิริยะ
2 ก.ค. 56	Tactile sensation and periodontal reaction to occlusal force	ผศ.ดร.ปิยะนุช
9 ก.ค. 56	Articulator	อ.พิมพ์เดือน
16 ก.ค. 56	Ideal and normal occlusion	อ.ณัฐวรรณ
23 ก.ค. 56	วันเข้าพรรษา	
30 ก.ค. 56	สอบกลางภาค (ห้องบรรยายบัณฑิตศึกษา 4 เวลา 14.00-15.30 น.)	
6 ส.ค. 56	Trauma from occlusion and clinical diagnosis	ผศ.บุญชัย
13 ส.ค. 56	Continue	ผศ.บุญชัย
20 ส.ค. 56	Diagnosis and treatment of temporo-mandibular dysfunction syndrome	ผศ.สิริพร
27 ส.ค. 56	Continue	ผศ.สิริพร
3 ก.ย. 56	Bruxism : diagnosis and treatment	ผศ.ศิริพงศ์
10 ก.ย. 56	Occlusal adjustment	ผศ.ดร.พิริยะ
17 ก.ย. 56	Splinting technique and occlusal therapy	ผศ.ดร.พิริยะ

สรุปการประเมินผลกระบวนวิชา

ผลการเรียนเมื่อสิ้นสุดการจัดการเรียนการสอน :

ปีการศึกษา 2556			
คะแนนสูงสุด	83.93		
คะแนนต่ำสุด	64.64		
A = 5 คน	B+ = 2 คน	B = 1 คน	C+ = - คน
C = - คน	D+ = - คน	D = - คน	W = - คน

ข้อเสนอแนะเพื่อการนำมาปรับปรุง :

คาดว่านักศึกษา น่าจะมีความรู้พื้นฐานมาแล้ว แต่เอาเข้าจริง ๆ ก็ต้องมาทบทวนความรู้พื้นฐานเหล่านี้ใหม่ ก่อนจะเข้าสู่เนื้อหากระบวนวิชา ทำให้การสอนค่อนข้างล่าช้า ทั้ง ๆ ที่น่าจะต่อยอดได้เลย

(ลงชื่อ)

ผศ.ทพ.บุญชัย เขาวนไถลวงค์
หัวหน้ากระบวนวิชา